

Рак кишечника

В цьому матеріалі міститься інформація про рак кишечника та методи його лікування.

Слова, що підкреслені в тексті, пояснюються в переліку термінів наприкінці. В цьому переліку термінів також зазначено, як ці слова вимовляються англійською мовою.

Якщо у вас виникнуть запитання з приводу цього матеріалу, зверніться до свого лікаря або середнього медперсоналу в лікарні, де ви проходите лікування.

Ви також можете телефонувати до організації Macmillan Cancer Support за номером **0808 808 00 00** 7 днів на тиждень з 8:00 до 20:00. У нас є перекладачі, отже ви зможете розмовляти з нами своєю рідною мовою. Зателефонувавши, скажіть англійською, яка мова вам потрібна.

Додаткова інформація про рак різними мовами розміщена за посиланням: macmillan.org.uk/translations

В цьому матеріалі висвітлюються такі теми:

- Кишечник
- Рак кишечника
- Як планується лікування
- Обговорення з лікувальною бригадою
- Ваші запитання про лікування
- Методи лікування раку кишечника
- Можливі побічні ефекти лікування
- Подальше спостереження
- Ваші почуття
- Як вам отримати відповідну допомогу та підтримку
- Як може допомогти Macmillan
- Перелік термінів
- Додаткова інформація вашою рідною мовою
- Посилання на джерела та слова подяки

Кишечник

Кишечник є частиною системи травлення. Система травлення розщеплює продукти харчування та всмоктує поживні речовини з них, щоб організм міг отримувати користь із їжі. Система складається з двох частин — тонкого кишечника і товстого кишечника.

Товстий кишечник має три частини. Зокрема, це:

- ободова кишка;
- пряма кишка;
- анус.

Рак кишечника

Всі частини тіла складаються з крихітних клітин. Рак кишечника виникає тоді, коли клітини в кишечнику ростуть неконтрольовано та формують утворення, яке називається пухлиною (первинний рак).

Рак може вражати різні частини кишечника. Два основних типи раку товстого кишечника:

- рак ободової кишки;
- рак прямої кишки.

Рак товстого кишечника також називають колоректальним раком. Випадки раку тонкого кишечника та раку анального каналу зустрічаються рідко. У нас є інформація про ці види раку англійською мовою.

В деяких випадках ракові клітини поширюються на інші частини тіла через кров та лімфатичну систему. Це називається вторинним раком.

Рак кишечника не є інфекційною хворобою та не може передаватись іншим людям.

Стадії та ступені раку кишечника

- Стадія раку вказує на те, якого він розміру і чи поширився на інші органи.
- Ступінь раку вказує на те, наскільки швидко він може рости.

Як планується лікування

Ваша лікувальна бригада зустрінеться, щоб спланувати лікування, яке буде для вас найбільш ефективним. Після цієї зустрічі ваш лікар або медсестра/медбрат обговорять із вами:

- стадію та ступінь раку;
- ваш загальний стан здоров'я;
- варіанти лікування та можливі побічні ефекти;
- вашу думку про доступні методи лікування.

Обговорення з лікувальною бригадою

Дуже важливо обговорити лікування з вашим лікарем, аби розуміти, що воно передбачає. Після розмови з вами лікар попросить вас підписати форму на підтвердження того, що вам зрозуміло все про лікування, і ви погоджуєтесь його пройти. Ця процедура називається наданням згоди. Вам не проводитимуть лікування, якщо ви на нього не погодитесь.

Добре було б прийти з кимось, хто говорить українською та англійською. Або ж у лікарні вам можуть надати перекладача. Якщо він потрібен, скажіть про це медсестрі/медбрату.

Ваші запитання про лікування

- Що означає мій діагноз?
- Яка у мене стадія та ступінь раку?
- Які є можливі варіанти лікування?
- Які переваги, ризики та побічні ефекти в кожного з методів лікування?
- Як лікування позначиться на моєму повсякденному житті?
- З ким я можу поговорити про те, як я почуваюсь?

У нас є більше інформації вашою рідною мовою про діагностування раку.

Методи лікування раку кишечника

Методи лікування раку кишечника включають:

- оперативне втручання (хірургічну операцію);
- лікарські препарати (хіміотерапію або таргетну терапію);
- радіотерапію.

В багатьох випадках застосовується декілька видів лікування, наприклад, операція, а потім радіотерапія. Лікування раку ободової кишки може відрізнитись від лікування раку прямої кишки.

Оперативне втручання

Оперативне втручання (хірургічна операція) з метою видалення раку є поширеним методом лікування раку кишечника.

В деяких випадках рак кишечника дуже ранньої стадії можна видалити шляхом операції, що називається локальною резекцією. Хірургу не потрібно робити розтин на животі (в черевній порожнині). Він видаляє рак за допомогою хірургічних інструментів через анус.

В більшості випадків під час операції видаляється частина кишечника. Хірург зазвичай також видаляє декілька лімфатичних вузлів поруч із раком. Це тому, що ракові клітини можуть поширюватися на лімфатичні вузли, що знаходяться поблизу.

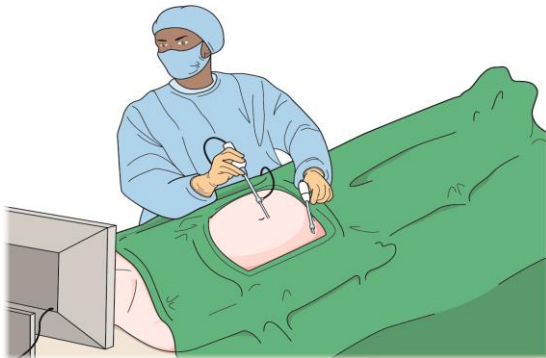
Оперативне втручання може виконуватись як:

- відкрита хірургічна операція;
- малоінвазивна (лапароскопічна) хірургічна операція.

В разі відкритої операції хірург виконує великий розтин, щоб видалити рак.

В разі малоінвазивної операції хірург робить 4 або 5 невеликих розрізів. Через ці розрізи він вводить хірургічні інструменти, щоб видалити рак. Після малоінвазивної операції відновлення зазвичай відбувається швидше, ніж після відкритої.

Хірург виконує малоінвазивну (лапароскопічну) операцію

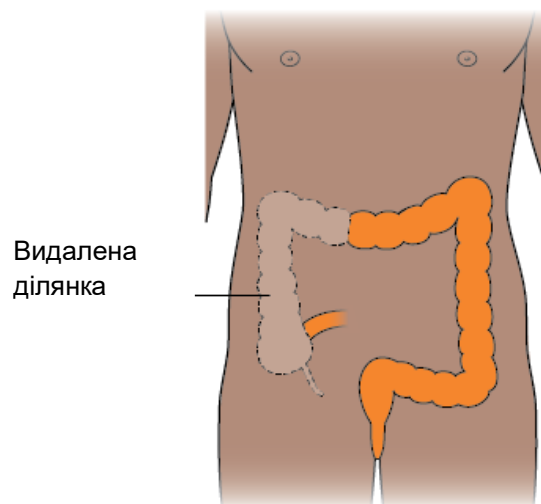

Види операцій з приводу раку ободової кишки

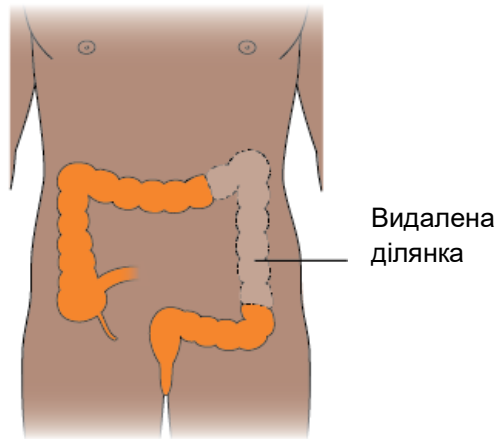
- **Геміколектомія.** Видаляється половина ободової кишки. Це може бути права або ліва сторона, в залежності від того, де знаходиться рак.
- **Сигмоїдна колектомія.** Видаляється сигмоподібна ободова кишка.

Після видалення ураженої раком частини кишечника хірург з'єднає обидва його кінці.

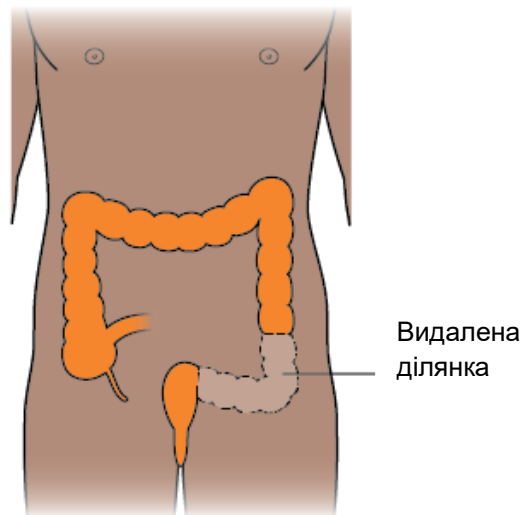
Правостороння геміколектомія

Лівостороння геміколектомія

Сигмоїдна колектомія

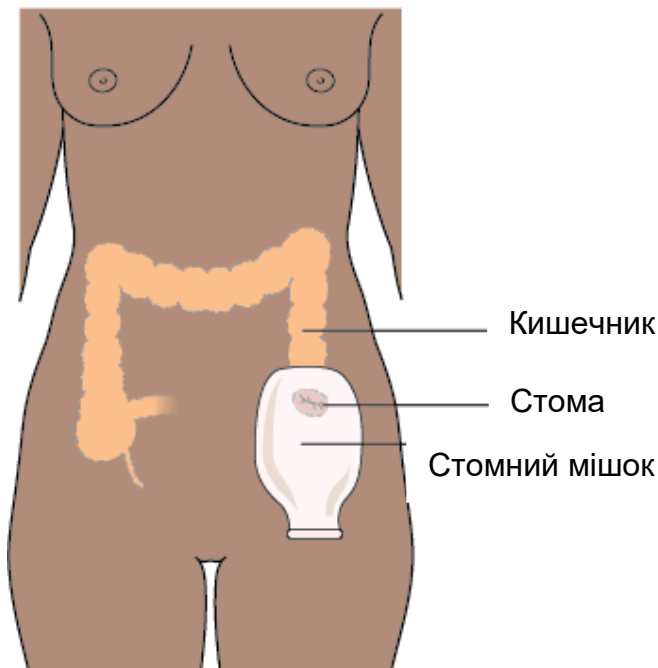
В деяких випадках може виникнути необхідність видалити всю ободову кишку. Така операція називається тотальною колектомією. Ваш лікар розкаже про неї докладніше, якщо вам потрібен саме такий вид операції.

Стоми

В деяких випадках виникає необхідність формування стоми. Це коли хірург виводить кінець кишечника на поверхню живота (черевної порожнини). Кал виходитиме через стому в спеціальний мішок, закріплений на тілі.

- Якщо стома формується з ободової кишки, вона називається колостомою.
- Якщо стома формується з тонкого кишечника (клубової кишки), вона називається ілеостомою.

Стома і стомний мішок

Медсестра/медбрат-стоматерапевт покаже вам, як доглядати за стомою, і дасть додаткові поради та інформацію.

Стома може бути потрібною лише протягом короткого часу після операції, поки не загоїться кишечник. Однак іноді вона залишається назавжди. Ваш лікар може сказати, чи потрібна вам стома, і протягом якого часу вона може у вас залишатись.

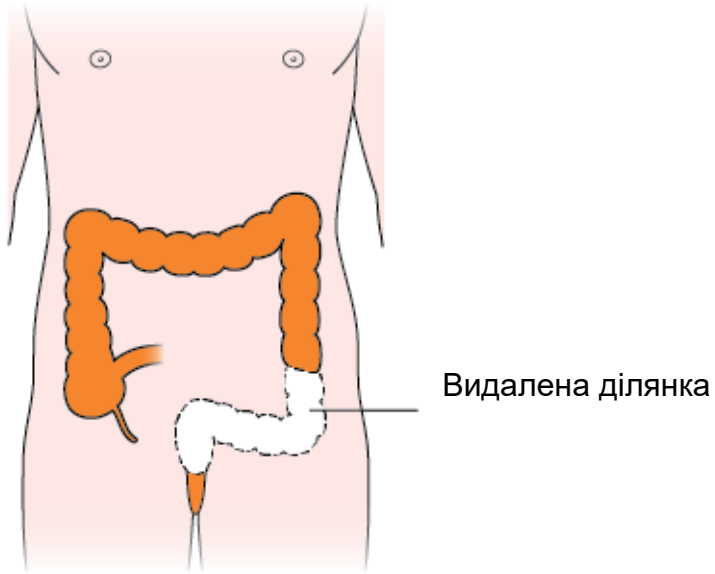
Види операцій з приводу раку прямої кишки

Зазвичай хірург видаляє більшу частину прямої кишки, а також жирову тканину та лімфатичні вузли навколо прямої кишки.

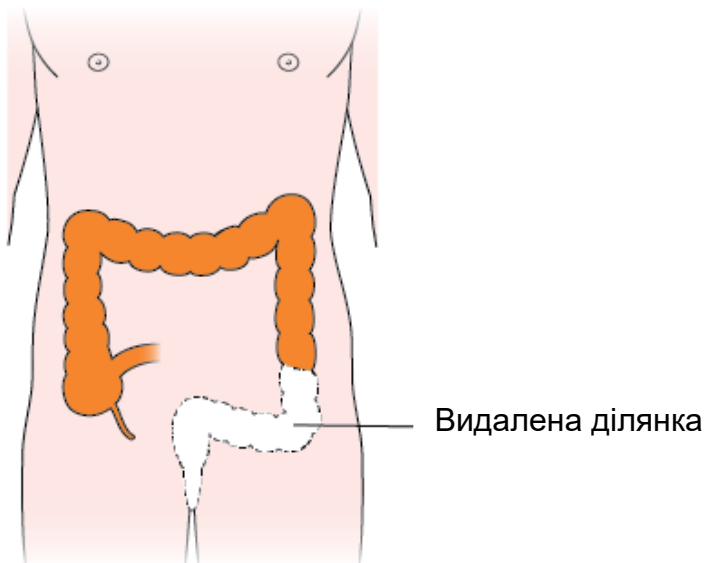
Передня резекція. Хірург видаляє уражену раком частину прямої кишки. Потім він з'єднує обидва кінці кишечника.

Черевно-промежинна екстирпація. Така операція зазвичай виконується для видалення раку, що знаходиться біля ануса. Лікар видаляє пряму кишку та анус. Після цієї операції формується постійна стома.

Передня резекція

Черевно-промежинна екстирпація

Види операцій з приводу раку кишечника, що поширився

Іноді рак блокує кишечник і зупиняє проходження калу. Це може викликати біль у животі та блювання. Лікар може ввести в кишечник тонку трубку (що називається стентом), щоб розблокувати кишечник.

В деяких випадках виникає необхідність видалення заблокованої частини кишечника шляхом оперативного втручання.

Якщо рак поширився на інші органи, наприклад печінку або легені, іноді може проводитись операція з його видалення.

У нас є більше інформації українською про хірургічну операцію та деякі побічні ефекти, що можуть у вас виникнути.

Хіміотерапія

Хіміотерапія передбачає використання протиракових препаратів для знищення ракових клітин. Зазвичай хіміотерапія не застосовується для лікування раку кишечника ранньої стадії.

Хіміотерапія призначається:

- після хірургічної операції для зниження ризику повернення раку;
- перед хірургічною операцією для зменшення раку в розмірах та зниження ризику його повернення;
- в якості основного варіанту лікування раку, що поширився.

Препарати хіміотерапії можуть викликати побічні ефекти, через які ви погано почуватиметесь. Різні препарати можуть викликати різні побічні ефекти. Зокрема такі:

- підвищений ризик розвитку інфекції;
- відчуття втоми;
- нудота або блювання;
- виразки в ротовій порожнині;
- втрата волосся.

Ваш лікар може розказати вам, які побічні ефекти у вас можуть виникнути і як їх подолати. Більшість побічних ефектів можна контролювати лікарськими препаратами. Майже всі побічні ефекти зникають після завершення лікування.

У нас є більше інформації українською про хіміотерапію та деякі побічні ефекти, що можуть у вас виникнути.

Радіотерапія

Радіотерапія передбачає використання високоенергетичного рентгенівського випромінювання для знищення ракових клітин. Зазвичай радіотерапія не застосовується для лікування раку ободової кишки, однак часто призначається для лікування раку прямої кишки.

Радіотерапія може проводитись перед операцією з видалення раку прямої кишки. Вона може:

- зменшити розмір раку, що полегшить його видалення;
- зменшити ризик повернення раку прямої кишки.

Операція проводиться через декілька тижнів після завершення радіотерапії.

Радіотерапія може застосовуватись після операції, якщо є ймовірність якихось залишків раку.

Якщо рак прямої кишки поширився або повернувся, радіотерапія може застосовуватись для того, аби зменшити його в розмірах. Вона також допомагає долати симптоми, наприклад, біль.

Побічні ефекти радіотерапії раку прямої кишки:

- втома;
- зміни шкіри;
- зміни в роботі кишечника;
- зміни в роботі сечового міхура.

У нас є більше інформації українською про радіотерапію та деякі побічні ефекти, що можуть у вас виникнути.

Хіміопроменева терапія

Якщо у вас рак прямої кишки, хіміотерапія та радіотерапія можуть застосовуватись разом.

Такий метод лікування називається хіміопроменевою терапією. Він може бути ефективніший, ніж хіміотерапія або радіотерапія окремо. Поєднання методів може посилити побічні ефекти.

Таргетна (біологічна) терапія

Препарати таргетної терапії діють на певні речовини в раковій клітині або навколо неї, які допомагають їй рости та виживати. В деяких випадках таргетна терапія застосовується для лікування раку кишечника, що поширився на інші частини тіла.

Побічні ефекти:

- відчуття втоми;
- суха шкіра чи висипання;
- діарея;
- симптоми грипу.

Більшість побічних ефектів можна контролювати лікарськими препаратами, а після завершення лікування майже всі побічні ефекти зникають.

Можливі побічні ефекти лікування

Нижче наводяться деякі побічні ефекти, що можуть виникнути під час та після лікування раку кишечника.

Зміни в роботі кишечника

Після лікування кишечник деякий час може працювати не так, як раніше. У вас може бути:

- діарея;
- потреба випорожнюватись частіше;
- недостатній позив до випорожнення;
- анальний біль.

Як правило, з часом ці ефекти проходять. Якщо у вас з'явилися такі побічні ефекти, або якщо вони не послаблюються, скажіть про це лікарю або медсестрі/медбрату. Вони можуть дати вам пораду та ліки, що полегшать ваш стан.

Захищайте шкіру

Через рідкий або водянистий кал шкіра навколо ануса може боліти. Допоможуть такі поради:

- Шкіра навколо ануса (заднього проходу) має бути чистою та сухою.
- Користуйтеся непарфумованими вологими серветками, оскільки вони більш м'які до шкіри, ніж туалетний папір.
- Для захисту шкіри користуйтеся захисним кремом. Використовуйте тільки ті креми, які рекомендує ваш лікар або медсестра/медбрат.
- Носіть бавовняну білизну, щоб шкіра залишалась сухою та прохолодною.

Зміни в раціоні харчування

Поки кишечник відновлюється після операції, ваш лікар може порадити вам дотримуватись певної дієти.

Іноді через такі продукти, як фрукти та овочі, кал може стати рідким, і ви ходитимете до туалету частіше. Може бути корисно вести щоденник і записувати до нього, яку їжу ви їсте, і як вона на вас впливає.

Якщо у вас немає апетиту, краще їсти декілька разів невеликими порціями замість 1 або 2 основних прийомів їжі. Якщо проблеми з обмеженнями в харчуванні не зникають, поговоріть із медсестрою/медбратом або лікарем.

Тривога

Від тривоги або занепокоєння кал може стати рідким. Вміння розслабитись допоможе заспокоїти кишечник, а також є корисним для загального стану здоров'я та відновлення.

Якщо у вас стома

Якщо під час операції вам сформували тимчасову або постійну стому, вам знадобиться деякий час, щоб до неї пристосуватись. Можливо, вам допоможе спілкування з іншими людьми, які мають стому. Медсестра/медбрат може домовитись про таку зустріч. Медсестра/медбрат навчить вас користуватися стомою вдома.

Картка Macmillan для відвідування туалету

Якщо у вас виникає термінова потреба відвідувати туалет, ви можете хвилюватись через необхідність виходити на вулицю. Корисно було б мати з собою картку Macmillan для безкоштовного відвідування туалету. Її можна пред'являти в таких місцях, як магазини, офіси та кафе. Сподіваємось, що картка допоможе вам потрапити до туалету, однак це може спрацювати не всюди.

Щоб отримати картку, зателефонуйте на гарячу лінію Macmillan з надання підтримки за номером **0808 808 00 00**. Або ж можете замовити її на вебсайті **be.macmillan.org.uk**

Ви можете користуватись туалетами для людей з обмеженими можливостями. Там є раковина і достатньо місця, щоб перевдягнутись. Іноді такі туалети закриваються на замок. Ключі можна купити в благодійній організації Disability Rights UK.

Додаткова інформація про побічні ефекти

У нас є більше інформації вашою рідною мовою про поширені побічні ефекти лікування раку. Також корисною можуть бути наші матеріали про втому та проблеми з харчуванням. З ними можна ознайомитись в інтернеті на сторінці **macmillan.org.uk/translations**. Або ж ви можете зателефонувати за номером 0808 808 00 00, щоб отримати інформацію вашою рідною мовою.

Подальше спостереження

Після завершення лікування ви регулярно проходите огляди, а також, можливо, обстеження. Це зазвичай триває декілька років.

Ваші почуття

Інформація про те, що у вас рак, може вас приголомшити. Ви можете переживати багато різних емоцій. Немає правильних або неправильних почуттів. Є багато способів опанувати себе. Може допомогти розмова з близьким другом або кимось із рідних. Також може допомогти ваш лікар або медсестра/медбрат.

Як вам отримати відповідну допомогу та підтримку

Якщо ви хворі на рак і не розмовляєте англійською, у вас може виникнути занепокоєння, що це позначиться на лікуванні раку та догляді за вами. Однак ваша медична бригада має надавати вам допомогу, підтримку та інформацію відповідно до ваших потреб.

Ми знаємо, що інколи люди можуть стикатись із додатковими труднощами з отриманням відповідної підтримки. Наприклад, якщо ви працюєте або маєте родину, вам може бути складно знаходити час для відвідування лікарні. Ви також можете турбуватись про гроші та транспортні витрати. Все це може викликати стрес, і впоратись із цим може бути важко.

Проте у вас є можливість звернутися за допомогою. Спеціалісти нашої безкоштовної лінії підтримки **0808 808 00 00** можуть проконсультувати вас із приводу певної ситуації вашою рідною мовою. Ви можете поговорити із середнім медперсоналом, фінансовими консультантами та спеціалістами по правах на соціальне забезпечення і з питань підтримки зайнятості.

Крім того, ми надаємо хворим на рак гранти від компанії Macmillan. Це одноразові виплати, які можна використовувати для оплати паркування біля лікарні, вартості проїзду, послуг по догляді за дитиною або рахунків на опалення.

Як може допомогти Macmillan

Співробітники компанії Macmillan знають, як діагностування раку може кардинально змінити все життя людини, тому ми завжди готові прийти вам на допомогу.

Гаряча лінія компанії Macmillan

з надання підтримки У нас є перекладачі, отже ви зможете розмовляти з нами своєю рідною мовою. Просто скажіть англійською, яку мову ви хочете використовувати. Ми можемо допомогти з вирішенням медичних питань, надати інформацію про фінансову підтримку або просто вислухати, якщо вам треба з кимось поговорити. Безкоштовна конфіденційна телефонна лінія працює без вихідних з 8:00 до 20:00. Телефонуйте за номером **0808 808 00 00**.

Онлайнчат

Ви можете надіслати нам повідомлення в онлайнчаті про те, що вам потрібен перекладач. Скажіть нам англійською, яка мова вам потрібна, і ми подбаємо, щоб із вами зв'язались. Натисніть кнопку «Написати нам у чаті», яку можна побачити на сторінках вебсайту. Або ж перейдіть за посиланням macmillan.org.uk/talktous

Веб-сайт компанії Macmillan

Наш вебсайт містить багато інформації про рак англійською мовою. Крім того, додаткова інформація іншими мовами розміщена за посиланням macmillan.org.uk/translations

Ми також можемо організувати переклад саме для вас. Напишіть нам на адресу електронної пошти cancerinformationteam@macmillan.org.uk про те, що вам потрібно.

Інформаційні центри

Наші центри з надання інформації та підтримки працюють в лікарнях, бібліотеках та мобільних пунктах. Відвідайте один із них, щоб отримати необхідну інформацію та поговорити з кимось особисто. Знайдіть найближчий до вас центр на сторінці macmillan.org.uk/informationcentres або зателефонуйте нам за номером **0808 808 00 00**.

Місцеві групи підтримки

В групі підтримки ви можете поспілкуватися з іншими людьми, хворими на рак. Дізнайтесь про групи підтримки, що працюють у вашому районі, на сторінці macmillan.org.uk/supportgroups або зателефонуйте нам за номером **0808 808 00 00**.

Онлайн-спільнота Macmillan

Поспілкуватися з іншими людьми, хворими на рак, ви можете також через інтернет на сторінці macmillan.org.uk/community Цей ресурс доступний в будь-який час дня чи ночі. Ви можете поділитися своїм досвідом, поставити запитання або просто почитати публікації інших.

Перелік термінів

Термін	Англійською	Як вимовляється англійською	Значення
Діагноз	Diagnosis	Дайєгноуісіс	З'ясування наявності хвороби.
Діарея	Diarrhoea	Дайєріє	М'який або водянистий кал. Можливо, ви ходите до туалету частіше, ніж зазвичай, або відчуваєте термінову потребу в цьому. Також може виникати біль у животі.
Захисний крем	Barrier cream	Бєріє крім	Водостійкий крем, що захищає шкіру від рідин організму.
Ілеостома	Ileostomy	Ілеостомі	Стома, сформована з частини тонкого кишечника.
Клітини	Cells	Сєлз	Крихітні структурні елементи, з яких складаються органи та тканини організму людини.
Клубова кишка	Ileum	Ілієм	Частина тонкого кишечника, що сполучається з ободовою кишкою.
Колостома	Colostomy	Колостомі	Стома, сформована з частини ободової кишки.
Лімфатична система	Lymphatic system	Лімфєтік сістім	Мережа судин і залоз по всьому організму, що допомагає протистояти інфекціям.
Лімфатичний вузол	Lymph node	Лімф нєуд	Залоза, що є частиною <u>лімфатичної системи</u> .

Медсестра/медбрат-стоматерапевт	Stoma nurse	Стома ньос	Медсестра чи медбрат, які покажуть вам, як доглядати за стомою.
Первинний рак	Primary cancer	Праймері кенсе	Пухлина, яка виросла в організмі першою.
Побічні ефекти	Side effects	Сайд іфектс	Небажані наслідки лікування раку.
Пухлина	Tumour	Тьюме	Група клітин, ріст яких є аномальним. Аномальні клітини продовжують розмножуватись і формують утворення.
Радіотерапія	Radiotherapy	Рейдіоу серепі	Метод лікування раку, що передбачає використання високоенергетичного рентгенівського випромінювання для знищення ракових клітин.
Рання стадія	Early stage	Болі стейдж	Стадія раку, коли він тільки почав рости і не поширився на інші частини тіла.
Стома	Stoma	Стома	Отвір у тілі, сформований хірургом.
Таргетна терапія	Targeted therapy	Та:гітід серепі	Препарати, які атакують ракові клітини і завдають менше шкоди здоровим клітинам.
Хіміотерапія	Chemotherapy	Кімоусерепі	Метод лікування раку, що передбачає використання препаратів для знищення ракових клітин.
Хірургічна операція	Surgery	Сьоджері	Проведення оперативного втручання.

Додаткова інформація вашою рідною мовою

У нас є інформація вашою рідною мовою за такими темами:

Види раку	Життя з раком
<ul style="list-style-type: none">• Рак грудей• Рак товстого кишечника• Рак легенів• Рак простати	<ul style="list-style-type: none">• Рак і коронавірус• Отримання пільг у разі захворювання на рак• Проблеми харчування та рак• Наприкінці життя• Правильне харчування• Допомога з витратами в разі захворювання на рак• Якщо у вас діагностували рак. Стислий посібник• Сепсис і рак• Побічні ефекти лікування раку• Слабкість (втома) та рак
Методи лікування	
<ul style="list-style-type: none">• Хіміотерапія• Радіотерапія• Хірургічна операція	

Щоб ознайомитись із цією інформацією, перейдіть за посиланням macmillan.org.uk/translations

Посилання на джерела та слова подяки

Цей матеріал був написаний та відредагований групою зі створення інформаційних матеріалів про рак організації Macmillan Cancer Support. Його переклали в бюро перекладів.

Цей матеріал створено на основі брошури компанії Macmillan «**Основні відомості про рак ободової кишки**» та «**Основні відомості про рак прямої кишки**». Ми можемо відправити вам примірники брошур, однак у повному варіанті вони є тільки англійською мовою.

Цю інформацію перевірили відповідні експерти й затвердив наш головний медичний редактор — д-р Тім Івсон (Tim Iveson), консультуючий лікар-онколог та головний медичний редактор компанії Macmillan.

Також висловлюємо вдячність людям, хворим на рак, які перевірили цю інформацію.

Всі наші матеріали базуються на найдостовірніших наявних даних. Щоб отримати додаткову інформацію про використані джерела, зверніться до нас за адресою електронної пошти cancerinformationteam@macmillan.org.uk

Patient Information Forum

Переглянуто: 2020 р.

Наступний запланований перегляд: 2022 р.

Ми докладаємо максимальних зусиль для того, аби інформація, яку ми надаємо, була точною та актуальною, однак не варто покладатись виключно на неї замість отримання професійної консультації спеціаліста з урахуванням вашої конкретної ситуації. Наскільки це дозволено законом, компанія Macmillan не несе відповідальності за використання інформації, що міститься в цій публікації, або сторонньої інформації чи вебсайтів, що використані або згадуються в ній.

© Macmillan Cancer Support 2020 р., благодійна організація, зареєстрована в Англії та Уельсі (261017), Шотландії (SC039907) та на о. Мен (604). Також здійснює діяльність у Північній Ірландії. Компанія з відповідальністю, обмеженою гарантіями її учасників, зареєстрована в Англії та Уельсі під № 2400969. Зареєстрована на о. Мен під № 4694F. Юридична адреса: 89 Albert Embankment, London SE1 7UQ

MACMILLAN CANCER SUPPORT

Bowel cancer

This information is about bowel cancer and treatments for bowel cancer.

Any words that are underlined are explained in the word list at the end. The word list also includes how to say the words in English.

If you have any questions about this information, ask your doctor or nurse at the hospital where you are having treatment.

You can also call Macmillan Cancer Support on freephone **0808 808 00 00**, 7 days a week, 8am to 8pm. We have interpreters, so you can speak to us in your own language. When you call us, please tell us in English which language you need.

There is more cancer information in other languages at [macmillan.org.uk/translations](https://www.macmillan.org.uk/translations)

This information is about:

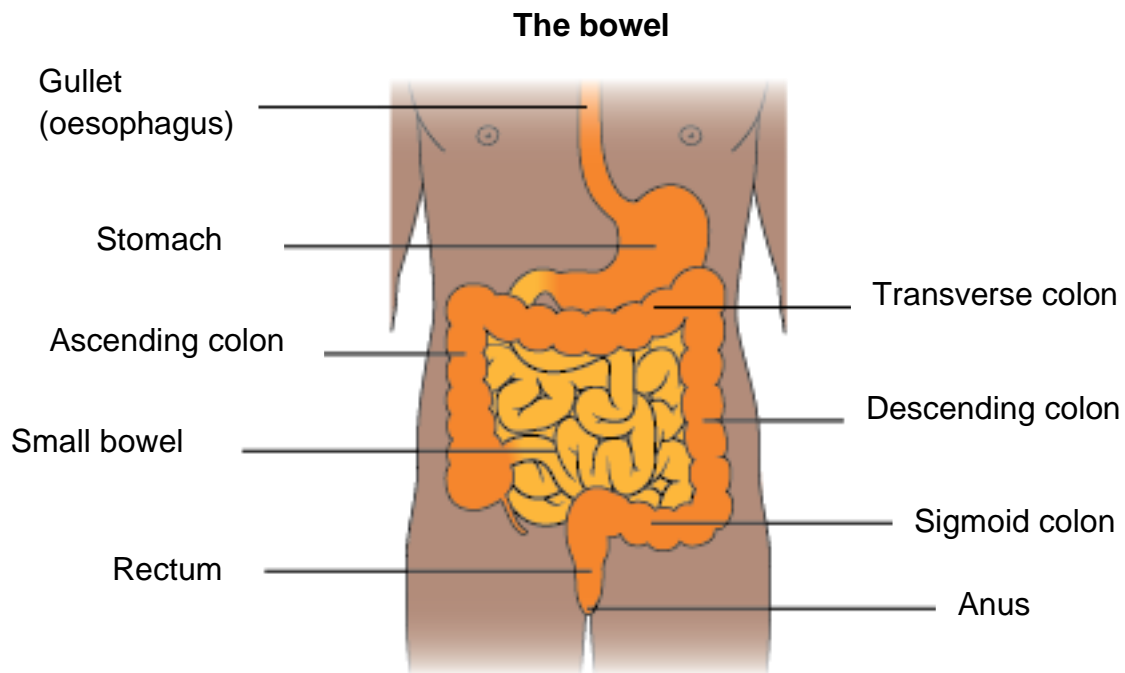
- The bowel
- Bowel cancer
- How treatment is planned
- Talking to your healthcare team
- Questions to ask about your treatment
- Treatments for bowel cancer
- Possible side effects of your treatment
- Follow up
- Your feelings
- Getting the right care and support for you
- How Macmillan can help you
- Word list
- More information in your language
- References and thanks

The bowel

The bowel is part of the digestive system. The digestive system breaks down and absorbs food so that the body can use it. It has two parts, the small bowel and the large bowel.

The large bowel has three parts. These are:

- the colon
- the rectum
- the anus.

Bowel cancer

All parts of the body are made up of tiny cells. Bowel cancer happens when the cells in the bowel grow in an uncontrolled way and form a lump called a tumour (primary cancer).

Cancer can affect different parts of the bowel. The two main types of large bowel cancer are:

- colon cancer
- rectal cancer.

Cancer of the large bowel is also called colorectal cancer. Small bowel cancer and cancer of the anus are rare. We have information about these cancers in English.

Sometimes, cancer cells spread to other parts of the body through the blood and the lymphatic system. This is called secondary cancer.

Bowel cancer is not infectious and cannot be passed on to other people.

Stages and grades of bowel cancer

- The stage of a cancer means how big it is and if it has spread.
- The grade of a cancer is how quickly the cancer may grow.

How treatment is planned

Your healthcare team will meet to plan the best treatment for you. After this meeting, your doctor or nurse will talk to you about:

- the stage and grade of the cancer
- your general health
- the treatments and possible side effects
- what you think about the available treatments.

Talking to your healthcare team

It is important to talk about any treatment with your doctor, so that you understand what it means. After talking with you, your doctor will ask you to sign a form to show that you understand and agree to the treatment. This is called giving consent. You will not be given treatment unless you have agreed to it.

It is a good idea to take someone with you who can speak both Ukrainian and English. Or your hospital can arrange an interpreter for you. Let your nurse know if you need one.

Questions to ask about your treatment

- What does my diagnosis mean?
- What is the stage and grade of the cancer?
- What treatments are available?
- What are the benefits, risks and side effects of each treatment?
- How will the treatment affect my daily life?
- Who can I talk to about how I am feeling?

We have more information in your language about being diagnosed with cancer.

Treatments for bowel cancer

Treatments for bowel cancer include:

- an operation (surgery)
- drugs (chemotherapy or targeted therapy)
- radiotherapy

Many people have more than one type of treatment, such as an operation and then chemotherapy or radiotherapy. People who have colon cancer may have different treatment to people who have rectal cancer.

An operation

An operation (surgery) to remove the cancer is the most common treatment for bowel cancer.

Sometimes, very early stage bowel cancers can be removed with an operation called a local resection. The surgeon does not need to make a cut in the tummy (abdomen). They remove the cancer using surgical tools passed through the anus.

Most people will have an operation to remove part of the bowel. The surgeon will usually also remove some lymph nodes that are near the cancer. This is because cancer cells can spread to lymph nodes near the cancer.

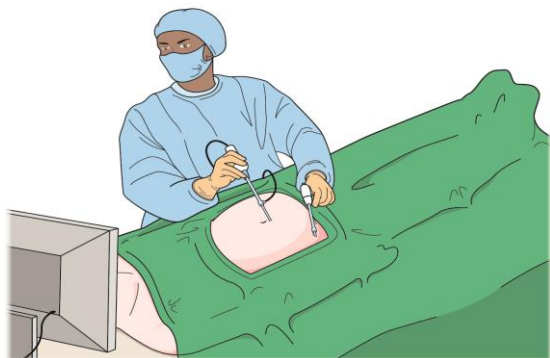
You may have your operation as:

- open surgery
- keyhole (laparoscopic) surgery.

Open surgery means the surgeon makes a large cut before removing the cancer.

Keyhole surgery means the surgeon makes 4 or 5 small cuts. They put surgical tools through the cuts to remove the cancer. You usually recover more quickly from keyhole surgery than from open surgery.

A surgeon performing keyhole (laparoscopic) surgery

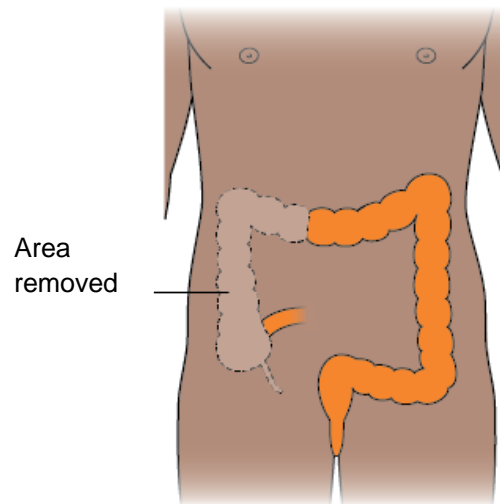

Types of operation for colon cancer

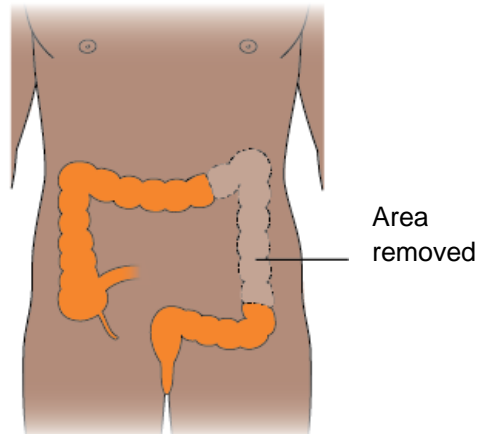
- **Hemi-colectomy** – half of the colon is removed. This may be the right or left side, depending on where the cancer is.
- **Sigmoid colectomy** – the sigmoid colon is removed.

After removing the part of the bowel where the cancer is, the surgeon joins the two ends of the bowel together.

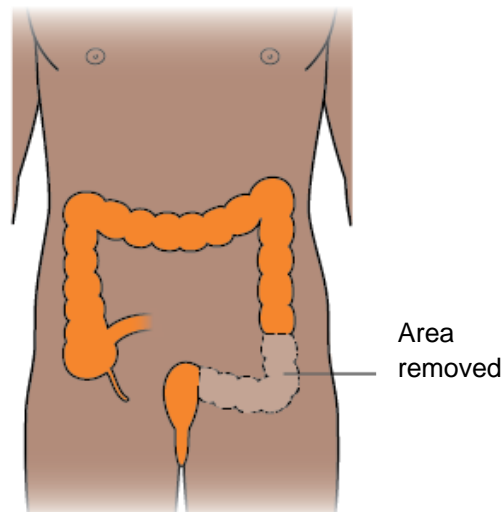
Right hemi-colectomy

Left hemi-colectomy

Sigmoid colectomy

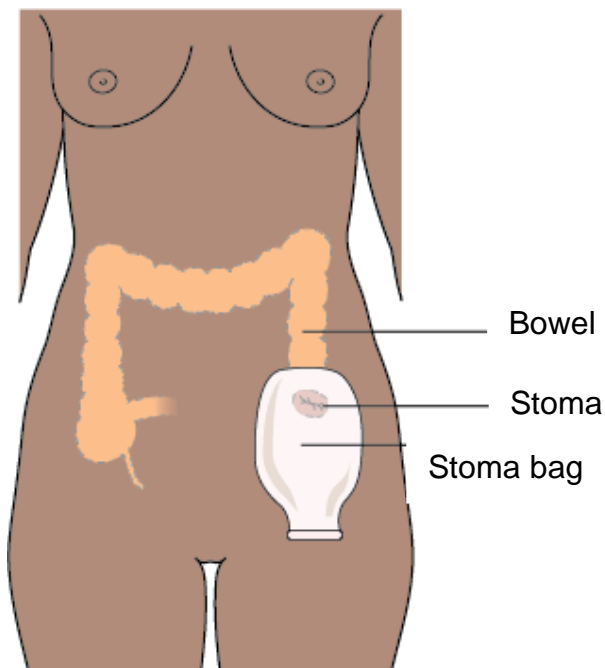
Some people may need to have all the colon removed. This is called a total colectomy. Your doctor will tell you more about this if you need this type of operation.

Stomas

Some people need to have a stoma. This is when the surgeon connects the end of the bowel to the surface of the tummy (abdomen). You will pass poo (stools) out through the stoma into a special bag you wear.

- If the stoma is made from the colon, it is called a colostomy.
- If the stoma is made from the small bowel (ileum), it is called an ileostomy.

A stoma and stoma bag

A stoma nurse will show you how to look after the stoma and give you more advice and information.

You may only need a stoma for a short time after an operation, to allow the bowel to heal. But sometimes it will be permanent. Your doctor can tell you if you may need a stoma and how long you may have it for.

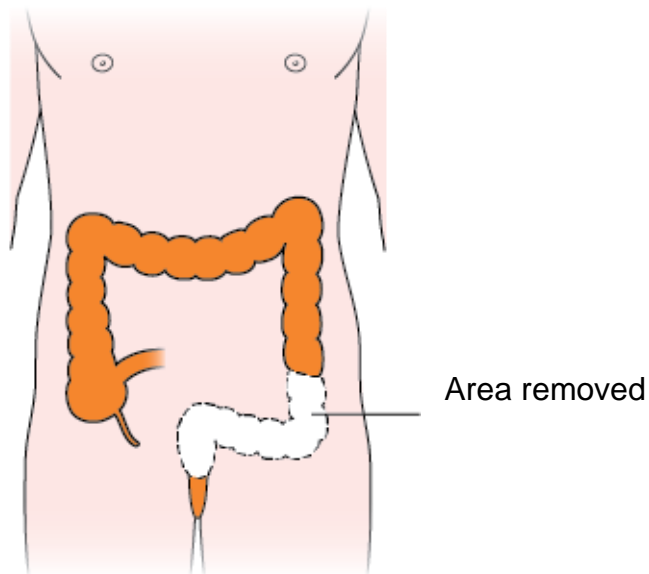
Types of operation for rectal cancer

A surgeon usually removes most of the rectum, and the fatty tissue and the lymph nodes around the rectum.

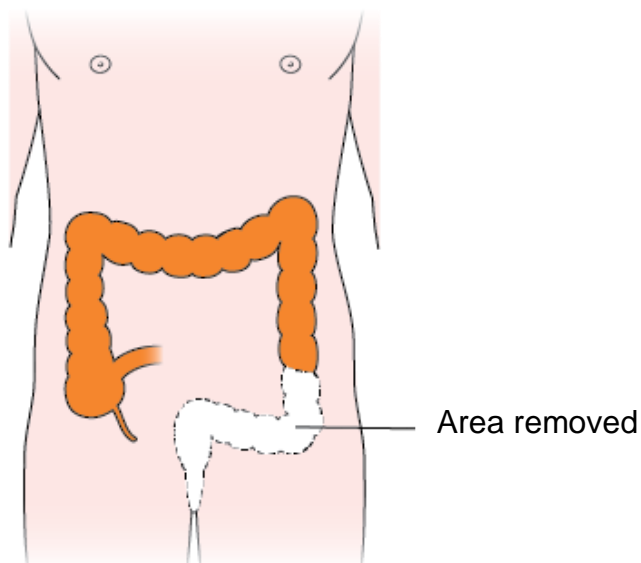
Anterior resection – the surgeon removes the part of the rectum that is affected by the cancer. They join the two ends of the bowel together.

Abdomino-perineal resection – this is usually used for cancers near the anus. The doctor removes the rectum and anus. After this operation, you will have a permanent stoma.

Anterior resection

Abdomino-perineal resection

Types of operation for bowel cancer that has spread

Sometimes, the cancer blocks the bowel and stops poo from passing through. This can cause tummy pain and vomiting. The doctor may put a thin tube (called a stent) into the bowel to keep it open.

Some people may need to have the blocked part of the bowel removed during an operation.

If the cancer has spread to another part of the body, such as the liver or lungs, you can sometimes have an operation to remove it.

We have more information in Ukrainian about surgery and some of the side effects you may have.

Chemotherapy

Chemotherapy uses anti-cancer drugs to destroy cancer cells. You do not usually need chemotherapy for early stage bowel cancer.

Chemotherapy may be given:

- after surgery to reduce the risk of cancer coming back
- before surgery, to shrink the cancer and reduce the risk of it coming back
- as the main treatment for cancer that has spread.

Chemotherapy drugs can cause side effects that make you feel unwell. Different drugs can cause different side effects. These include:

- being more likely to get an infection
- feeling tired
- feeling sick or being sick
- a sore mouth
- hair loss.

Your doctor can talk to you about the side effects you may have and how to manage them. Most side effects can be controlled with drugs. Most side effects go away after treatment has finished.

We have more information in Ukrainian about chemotherapy and some of the side effects you may have.

Radiotherapy

Radiotherapy uses high-energy x-rays to destroy the cancer cells. You do not usually have radiotherapy for colon cancer but it is a common treatment for rectal cancer.

You may have radiotherapy before an operation to remove rectal cancer. It can:

- make the cancer smaller and easier to remove
- reduce the chance of the rectal cancer coming back.

You will have the operation a few weeks after finishing the radiotherapy.

Radiotherapy may be used after an operation if there is a chance that some cancer remains.

If rectal cancer has spread or comes back, you may have radiotherapy to make it smaller. It can also help with symptoms such as pain.

Side effects of radiotherapy for rectal cancer include:

- tiredness
- changes to your skin
- bowel changes
- bladder changes.

We have more information in Ukrainian about radiotherapy and some of the side effects you may have.

Chemoradiation

If you have a rectal cancer, you may have chemotherapy and radiotherapy together. This is called chemoradiation. It can work better than having either chemotherapy or radiotherapy on their own. Having the treatments together can make the side effects worse.

Targeted (biological) therapies

Targeted therapy drugs target something in or around a cancer cell that is helping it grow and survive. Targeted therapies are sometimes used to treat bowel cancers that have spread to other parts of the body.

Side effects include:

- feeling tired
- dry skin or a rash
- diarrhoea
- flu symptoms.

Most side effects can be controlled with drugs and go away when treatment is over.

Possible side effects of your treatment

Below are some side effects that you may have during and after bowel cancer treatment.

Bowel changes

After treatment, your bowel may work differently for a while. You may:

- have diarrhoea
- need to poo more often
- not get much warning when you need to poo
- have a sore bottom.

These usually improve over time. Tell your doctor or nurse if you have these side effects or if they do not improve. They can give you advice and medicines to help.

Protect your skin

Having loose or watery poo can make the skin around your bottom sore. These tips may help:

- Keep the skin around your anus (back passage) clean and dry.
- Use unperfumed wet wipes as they are softer on your skin than toilet paper.
- Use a barrier cream to help protect your skin. Only use creams that your doctor and nurse have recommended.
- Wear cotton underwear to keep your skin dry and cool.

Diet changes

Your doctor may advise you to follow a specific diet while your bowel recovers after an operation.

Sometimes food such as fruit and vegetables may make your poo loose and make you go to the toilet more often. It can help to keep a diary of what you eat and how this affects you.

If you do not feel like eating, it can help to eat several small meals a day instead of 1 or 2 large meals. If you continue to have problems with what you can eat, speak to your nurse or doctor.

Anxiety

Feeling anxious or worried can make your poo looser. Learning how to relax may help your bowel to settle and is also good for your general health and recovery.

If you have a stoma

If you have a temporary or permanent stoma after your operation, you will need some time to adjust to it. You may find it helps to talk to someone else with a stoma. Your nurse may be able to arrange this for you. Your nurse will teach you how to manage your stoma at home.

Macmillan toilet card

You may worry about going out if you need to use a toilet urgently. It may help to carry a free Macmillan toilet card. You can show this in places such as shops, offices and cafes. We hope it will help you get access to a toilet but it may not work everywhere.

You can get one by calling our Macmillan Support Line on **0808 808 00 00**. Or, you can order one at **be.macmillan.org.uk**

You can also use disabled toilets. They have a wash basin and space to change your clothes. Disabled toilets are sometimes locked. You can buy a key from Disability Rights UK.

More information on side effects

We have more information in your language about common cancer treatment side effects. Our information about tiredness and eating problems may also be helpful. You can find this information online at **macmillan.org.uk/translations**. Or you can phone 0808 808 00 00 and ask for information in your language.

Follow up

After your treatment has finished, you will have regular check-ups and may also have tests. These usually continue for several years.

Your feelings

You may feel overwhelmed when you are told you have cancer and have many different emotions. There is no right or wrong way to feel. There are many ways to cope with this. Talking to a close friend or relative may help. Your doctor or nurse can help too.

Getting the right care and support for you

If you have cancer and do not speak English, you may be worried that this will affect your cancer treatment and care. But your healthcare team should offer you care, support and information that meets your needs.

We know that sometimes people may face extra challenges in getting the right support. For example, if you work or have a family it can be hard to find time to go to hospital appointments. You might also have worries about money and transport costs. All of this can be stressful and hard to cope with.

But help is available. Our free support line **0808 808 00 00** can offer advice, in your language, about your situation. You can speak to nurses, financial guides, welfare rights advisers and work support advisers.

We also offer Macmillan Grants to people with cancer. These are one-off payments that can be used for things like hospital parking, travel costs, childcare or heating bills.

How Macmillan can help you

At Macmillan, we know how a cancer diagnosis can affect everything, and we are here to support you.

Macmillan Support Line

We have interpreters, so you can speak to us in your language. Just tell us, in English, the language you want to use. We can help with medical questions, give you information about financial support, or be there to listen if you need someone to talk to. The free, confidential phone line is open 7 days a week, 8am to 8pm. Call us on **0808 808 00 00**.

Web chat

You can send us a web chat message saying you would like an interpreter. Tell us, in English, the language you need, and we will arrange for someone to contact you. Click on the 'Chat to us' button, which appears on pages across the website. Or go to **macmillan.org.uk/talktous**

Macmillan website

Our website has lots of information in English about cancer. There is also more information in other languages at **macmillan.org.uk/translations**

We can also arrange translations just for you. Email us at **cancerinformationteam@macmillan.org.uk** to tell us what you need.

Information centres

Our information and support centres are based in hospitals, libraries and mobile centres. Visit one to get the information you need and speak with someone face to face. Find your nearest centre at **macmillan.org.uk/informationcentres** or call us on **0808 808 00 00**.

Local support groups

At a support group, you can talk to other people affected by cancer. Find out about support groups in your area at [macmillan.org.uk/supportgroups](https://www.macmillan.org.uk/supportgroups) or call us on **0808 808 00 00**.

Macmillan Online Community

You can also talk to other people affected by cancer online at [macmillan.org.uk/community](https://www.macmillan.org.uk/community). You can access it at any time of day or night. You can share your experiences, ask questions, or just read through people's posts.

Word list

Word	Meaning
Barrier cream	Waterproof cream that protects the skin from body fluids.
Cells	The tiny building blocks that make up the organs and tissues of our body.
Chemotherapy	A cancer treatment that uses drugs to kill cancer cells.
Colostomy	A stoma made from part of the colon.
Diagnosis	Finding out whether you have an illness or not.
Diarrhoea	When you have soft or watery poo. You might need the toilet more than usual or very urgently. You may also have tummy pain.
Early stage	Cancer that has only just started to grow and has not spread to other parts of the body.
Ileostomy	A stoma made from part of the small bowel.
Ileum	The part of the small bowel that joins with the colon.
Lymphatic system	A network of vessels and glands throughout the body that helps to fight infection.
Lymph node	A gland that is part of the <u>lymphatic system</u> .
Primary cancer	The first tumour to grow in the body.
Radiotherapy	A cancer treatment that uses high-energy x-rays to kill cancer cells.
Side effects	Unwanted effects of cancer treatment.
Stoma	An opening into the body made by a surgeon.
Stoma nurse	Nurse who will show you how to care for the stoma.
Surgery	Having an operation
Targeted therapy	Drugs that attack cancer cells and do less harm to normal cells.

Tumour	A group of cells that are growing in an abnormal way. The abnormal cells keep multiplying and form a lump.
--------	--

More information in your language

We have information in your language about these topics:

<p>Types of cancer</p> <ul style="list-style-type: none"> • Breast cancer • Large bowel cancer • Lung cancer • Prostate cancer <p>Treatments</p> <ul style="list-style-type: none"> • Chemotherapy • Radiotherapy • Surgery 	<p>Living with cancer</p> <ul style="list-style-type: none"> • Cancer and coronavirus • Claiming benefits when you have cancer • Eating problems and cancer • End of life • Healthy eating • Help with costs when you have cancer • If you're diagnosed with cancer – A quick guide • Sepsis and cancer • Side effects of cancer treatment • Tiredness (fatigue) and cancer
--	--

To see this information, go to [macmillan.org.uk/translations](https://www.macmillan.org.uk/translations)

References and thanks

This information has been written and edited by Macmillan Cancer Support's Cancer Information Development team. It has been translated by a translation company.

The information included is based on the Macmillan booklets **Understanding colon cancer** and **Understanding rectal cancer**. We can send you copies, but the full booklets are only available in English.

This information has been reviewed by relevant experts and approved by our Chief Medical Editor, Dr Tim Iveson, Consultant Medical Oncologist and Macmillan Chief Medical Editor.

Thanks also to the people affected by cancer who reviewed this information.

All our information is based on the best evidence available. For more information about the sources we use, please contact us at cancerinformationteam@macmillan.org.uk

MAC15136_Ukrainian

Content reviewed: 2020

Next planned review: 2022

We make every effort to ensure that the information we provide is accurate and up-to-date but it should not be relied upon as a substitute for specialist professional advice tailored to your situation. So far as is permitted by law, Macmillan does not accept liability in relation to the use of any information contained in this publication or third party information or websites included or referred to in it.

© Macmillan Cancer Support 2020, registered charity in England and Wales (261017), Scotland (SC039907) and the Isle of Man (604). Also operating in Northern Ireland. A company limited by guarantee, registered in England and Wales company number 2400969. Isle of Man company number 4694F. Registered office: 89 Albert Embankment, London SE1 7UQ